

פרשת ראה - חמישי

(כב) עֲשֹׂר תַעֲשֹׂר אֶת כָּל־
תְּבוּאֹת זֶרַעַךְ הַיֵּצֵא הַשָּׂדֶה
שָׁנָה שָׁנָה:

כב עֲסָרָא תַעֲסָר, יֵת כָּל
עֲלִילַת זֶרַעַךְ, דִּיפִיק
חֻקְלָא, שָׁנָא שָׁנָא.

כ"ב עֲשֹׂר תַעֲשֹׂר. מָה עֲנִין זֶה אֶצֶל זֶה אָמַר לָהֶם הַקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל: לֹא תִגְרְמוּ לִי לְבַשֵּׁל גְּדִיִּים שֶׁל תְּבוּאָה
עַד שֶׁהֵן בְּמַעֲי אֲמוּתִיהֶן, שָׁאֵם אֵין אַתֶּם מַעֲשִׂרִים מַעֲשֻׁרוֹת
כָּרְאוּי כְּשֶׁהוּא סָמוּךְ לְהַתְבַּשֵּׁל, אָנִי מוֹצִיא רוּחַ קָדִים וְהִיא
מְשַׁדֶּפֶתֶן שְׁנָא־מֵר: "וְשִׁדְפָה לִפְנֵי קָמָה". וְכֵן לַעֲנִין בְּכוּרִים:
שָׁנָה שָׁנָה. מִכָּאן, שְׁאִין מַעֲשִׁרִין מִן הַחֹדֶשׁ עַל הַיֵּשֶׁן:

(כג) וְאָכַלְתָּ לִפְנֵי | יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחָר־
לְשֹׁכֵן שְׁמוֹ שָׁם מַעֲשֹׂר דִּגְנוֹךְ
תִּירֶשֶׁךָ וַיִּצְהָרְךָ וּבִכְרֹת
בִּקְרֹךְ וַצֵּאנֶךָ לְמַעַן תִּלְמֹד
לִירְאָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
כָּל־הַיָּמִים:

כג וְתִיכּוּל קָדִים יִי
אַלְהֶךָ, בְּאַתְרָא דִּיתְרַעֲי
לְאַשְׁרָאָה שְׁכִינְתִּיה
תַּמָּן, מַעֲסָר עֲבוּרְךָ
חֲמֻרְךָ וּמִשְׁחָךְ, וּבִכּוּרֵי
תוֹרְךָ וְעֵנֶךָ: בְּדִיל
דְּתִילֶךָ, לְמַדְחַל קָדִים יִי
אַלְהֶךָ כָּל יוֹמִיא.

כ"ג וְאָכַלְתָּ וְגו'. זֶה מַעֲשֹׂר שְׁנִי, שֶׁכָּבֵר לְמַדְנּוּ לַתֵּן מַעֲשֹׂר
רִאשׁוֹן לַלּוֹיִם, שְׁנָא־מֵר: "כִּי תִקְחוּ מֵאֵת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל" וְגו'
וְנָתַן לָהֶם רִשׁוֹת לְאָכְלוּ בְּכָל מָקוֹם, שְׁנָא־מֵר: "וְאָכַלְתֶּם אֹתוֹ
בְּכָל־מָקוֹם" עַל כְּרַחֲךָ זֶה מַעֲשֹׂר אַחֵר הוּא:

(כד) וְכִי־יִרְבֶּה מִמֶּךָ הַדֶּרֶךְ כִּי
לֹא תוּכַל שְׂאתוֹ כִּי־יִרְחַק
מִמֶּךָ הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחָר
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשׁוֹם שְׁמוֹ שָׁם
כִּי יִבְרַכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ:

כד וְאַרִי יִסְגִי מִנֶּךָ
אוֹרְחָא, אָרִי לֹא תְכוּל
לְמַטְלִיה אָרִי יִתְרַחַק
מִנֶּךָ אַתְרָא, דִּיתְרַעֲי
יִי אַלְהֶךָ לְאַשְׁרָאָה
שְׁכִינְתִּיה תַּמָּן: אָרִי
יְבִרְכְּנֶךָ, יִי אַלְהֶךָ.

כ"ד כִּי יִבְרַכְךָ. שְׁתֵּהֵא הַתְּבוּאָה מְרֻבָּה לְשֵׁאת:

(כה) וְנָתַתָּה בַּכֶּסֶף וְצִרְתָּ
הַכֶּסֶף בִּידֶךָ וְהִלַּכְתָּ אֶל־
הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחָר יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ בּוֹ:

כה וְתַתִּין, בְּכֶסֶפָא;
וְתַצּוּר כֶּסֶפָא, בִּידֶךָ,
וְתַהֲךָ לְאַתְרָא, דִּיתְרַעֲי
יִי אַלְהֶךָ בִּיה.

(כו) וְנָתַתָּה הַכֶּסֶף בְּכָל אֲשֶׁר־
תֵּאֲוֶה נַפְשֶׁךָ בַּבֶּקֶר וּבַצֹּאן
וּבִיַּיִן וּבִשְׂכָר וּבְכָל אֲשֶׁר
תִּשְׁאַלְךָ נַפְשֶׁךָ וְאָכַלְתָּ שָׁם
לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְשִׂמַּחְתָּ
אֹתָהּ וּבֵיתָךְ:

כו וְתַתִּין כֶּסֶפָא בְּכָל
דְּתַתְרַעֲי נַפְשֶׁךָ בְּתוּרֵי
וּבַעֲנָא, וּבַחֲמֵר
חֲדַת וְעַתִּיק, וּבְכָל
דְּתַשְׁאַלְנֶךָ, נַפְשֶׁךָ;
וְתִיכּוּל תַּמָּן, קָדִים יִי
אַלְהֶךָ, וְתַחֲדִי, אַתָּ
וְאַנְשׁ בֵּיתָךְ.

כ"ו בְּכָל אֲשֶׁר תֵּאֲוֶה נַפְשֶׁךָ. כָּלֹל: בַּבֶּקֶר וּבַצֹּאן וּבִיַּיִן וּבִשְׂכָר.
פָּרֹט: וּבְכָל אֲשֶׁר תִּשְׁאַלְךָ נַפְשֶׁךָ. חֲזֹר וְכָלֹל מֵהַ פָּרֹט מִפְּרֹשׁ
וְלֹד וְלִדּוֹת הָאָרֶץ וְרִאשׁוֹי לְמֵאכֹל אָדָם וְכו':

(כז) וְהָלֹוִי אֲשֶׁר־בְּשַׁעְרֶיךָ
לֹא תַעֲזֹבֵנּוּ כִּי אֵין לוֹ חֵלֶק
וְנִחְלָה עִמָּךְ: {ס}

כז וְלִיוָּאָה דְּבִקְרוּךְ, לֹא
תִרְחַקְנִיה: אָרִי לִית
לִיה חוּלֶק וְאַחְסָנָא,
עִמָּךְ. {ס}

כ"ז וְהָלֹוִי וְגו'. לֹא תַעֲזֹבֵנּוּ. מִלַּתֵּן לוֹ מַעֲשֹׂר רִאשׁוֹן: כִּי אֵין
לוֹ חֵלֶק וְנִחְלָה עִמָּךְ. יֵצְאוּ לָקֹט, שְׂכָחָה וּפָאָה וְהַפְּקֵר שְׂאָף
הוּא יֵשׁ לוֹ חֵלֶק עִמָּךְ בָּהֶן כְּמוֹךָ וְאֵינֶן חֲיִבִּין בְּמַעֲשֹׂר:

(כח) מִקְצֶה | שְׁלֹשׁ שָׁנִים
תּוֹצִיא אֶת־כָּל־מַעֲשֹׂר
תְּבוּאֹתֶיךָ בַּשָּׁנָה הַהִוא
וְהִנַּחְתָּ בְּשַׁעְרֶיךָ:

כח מִסּוּף תִּלְתַּת שָׁנִין,
תַּפִּיק יֵת כָּל מַעֲסָר
עֲלִלְתָךְ, בְּשַׁתָּא,
הֵהִיא; וְתַצְנַע, בִּקְרוּךְ.

כ"ח מִקְצֶה שְׁלֹשׁ שָׁנִים. בָּא וְלָמַד שָׁאֵם הַשָּׁהָה מַעֲשֻׁרוֹתָיו שֶׁל
שָׁנָה רִאשׁוֹנָה וּשְׁנִיָּה לְשִׁמְטָה, שְׁיַבְעָרִם מִן הַבֵּית בְּשְׁלִישִׁית:

(כט) וּבֹא הָלֹוִי כִּי אֵין־לוֹ חֵלֶק
וְנִחְלָה עִמָּךְ וְהִגֵּר וְהִיתּוֹם
וְהֵאֱלַמְנָה אֲשֶׁר בְּשַׁעְרֶיךָ
וְאָכְלוּ וְשָׂבְעוּ לְמַעַן יִבְרַכְךָ
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־מַעֲשֶׂה
יָדְךָ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה: {ס}

כט וְיִיתִי לִיוָּאָה אָרִי
לִית לִיה חוּלֶק וְאַחְסָנָא
עִמָּךְ, וְגִיּוּרָא וְיִתְמָא
וְאַרְמְלָתָא דְּבִקְרוּךְ,
וְיִיכְלוּן, וְיִסְבְּעוּן בְּדִיל
דִּיבְרַכְנֶךָ יִי אַלְהֶךָ, בְּכָל
עוֹבְדֵי יָדְךָ דְּתַעֲבִיד.
{ס}

כ"ט וּבֹא הָלֹוִי. וַיִּטַּל מַעֲשֹׂר רִאשׁוֹן: וְהִגֵּר וְהִיתּוֹם. וַיִּטְלוּ
מַעֲשֹׂר שְׁנִי, שֶׁהוּא שֶׁל עָנִי שֶׁל שָׁנָה זֹו, וְלֹא תֵאֲכְלוּ אֹתָהּ
בִּירוּשָׁלַיִם כְּדֶרֶךְ שְׁנִזְקָקָתָ לְאָכֹל מַעֲשֹׂר שְׁנִי שֶׁל שְׁתֵּי שָׁנִים:
וְאָכְלוּ וְשָׂבְעוּ. תֵּן לָהֶם כְּדִי שְׂבִיעָה מִכָּאן אָמְרוּ: אֵין פּוֹחַחֲתִין
לְעָנִי בַגֶּרֶן וְכו'. וְאַתָּה הוֹלֵךְ לִירוּשָׁלַיִם לְמַעֲשֹׂר שֶׁל שָׁנָה
רִאשׁוֹנָה וּשְׁנִיָּה שֶׁהִשְׁתִּית וּמִתּוּדָה: בְּעֶרְתִּי הַקֹּדֶשׁ מִן־הַבֵּית,
כְּמוֹ שֶׁמִּפְּרֹשׁ בְּ"כִי תִכְלָה לַעֲשׂוֹר":